

**ความคิดเห็นของประชาคมหมู่บ้านต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม**
**Village community Opinions toward Good Governance of Nong Pling Subdistrict
Administrative Organization, Maung Mahasarakham District.**

จักรี อัจจุลา¹ และวัชรินทร์ สุทธิชัย²

Jugree Ardjunla¹ and Watcharin Sutthisai²

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม¹

ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม²

E-mail : Jugree@hotmail.Com¹ and wsutthisai@hotmail.com²

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ **ประการแรก** เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาคมหมู่บ้านต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม **ประการที่สอง** เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาคมหมู่บ้านต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำแนกประชาคมหมู่บ้านตาม ตำแหน่ง และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ และ**ประการที่สาม** เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของประชาคมหมู่บ้านต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 67 คน จำแนกตามตำแหน่ง หมู่บ้านที่อาศัยอยู่ โดยเลือกสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) และสุ่มแบบอย่างง่าย (Simple Fandom Sampling) เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ Likert ทาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของคอนบราค (Cronbach) ได้ค่าเชื่อมั่นเท่ากับ 0.75 ค่าสถิติที่ใช้ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t - test และการวิเคราะห์ความแปรปรวน (One Way ANOVA) F-test และเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe' โดยตั้งระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับความคิดเห็นของประชาคมหมู่บ้าน ต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 3 ด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการดำเนินงานตามหลักคุณธรรม ด้านการดำเนินงานตามหลักนิติธรรม และด้านการดำเนินงานตามหลักการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการดำเนินงานตามหลักความรับผิดชอบ ด้านการดำเนินงานตามหลักความโปร่งใส และด้านการดำเนินงานตามหลักความคุ้มค่า

2. เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาคมหมู่บ้าน ต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามตำแหน่ง และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ พบว่า

2.1 ประชาคมหมู่บ้าน ที่มีตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็น ต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ประชาคมหมู่บ้านที่มีหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ต่างกัน มีความคิดเห็นของประชาคมหมู่บ้าน ต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : ความคิดเห็นของประชาคมหมู่บ้านต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล

ABSTRACT

This research aimed to study the level of village community opinions toward good governance of Nongpling Subdistrict Administrative Organization, Maha Sarakham Province, and to compare the opinions of the village community toward good governance of Nongpling Subdistrict as classified by position status and village of residence, and to study suggestions by the village community for good governance practice of Nongpling Subdistrict of Muang District, Maha Sarakham Province. The sample consisted of 67 residents of Nongpling Subdistrict, obtained by using Stratified Random Sampling and Simple Random Sampling. The instrument used for collecting data was a questionnaire based on Likert's rating scale which had 0.76 reliability. The statistics used were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, One Way ANOVA(F-test) and Scheffe's paired comparison test at the .05 level of statistical significance.

Findings are as follows:

1. The overall opinion of the village community toward good governance of Nongpling Subdistrict Administrative Organization was found at the moderate level. Their opinions were high regarding the following three specific aspects: implementation based on the moral principle, the principle of law, and the principle of participation; and their opinions were moderate toward the following aspects: implementation based on the principle of responsibility, the principle of transparency and the principle of cost-effectiveness, respectively in a descending order.

2. Comparison of the village community opinions toward good governance of Nongpling Subdistrict Administrative Organization as classified by position status and village of residence revealed the following:

- 2.1 There were not significant differences in the overall opinions of the village community residents of different positions at the .05 level regarding good governance of Nongpling Subdistrict Administrative Organization.

- 2.2 There were significant differences at the .05 level in the opinions of village community residents of different villages toward implementation based on good governance of Nongpling Subdistrict Administrative Organization.

Keywords : village community opinion ; good governance

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วรรณกรรมที่เกี่ยวข้ององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรปกครองท้องถิ่นหนึ่งที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พุทธศักราช 2537 เป็นองค์กรที่มีความสำคัญทางการเมืองเพราะเป็นพื้นฐานที่สำคัญต่อการพัฒนาระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยและมีความสำคัญทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศให้เจริญก้าวหน้าได้ อนึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ก็ได้ให้ความสำคัญกับการบริหารการตรวจสอบจากหน่วยงานต่าง ๆ ก็ยังมีอีกมากซึ่งล้วนเป็นปัญหาสำคัญที่ต้องเร่งดำเนินการแก้ไข มุ่งปฏิบัติงานเพื่อเป้าหมายคือการพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้าสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง มุ่งกระจายอำนาจปราศจากการทุจริต คอร์รัปชัน เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นมีคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี (องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง. 2551 : 2)

การนำหลักการบริหารการจัดการบ้านเมืองที่ดี (Good governance) หรือหลักธรรมาภิบาลมาใช้ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับประเทศไทยเรา เพราะหลักธรรมาภิบาล ก็คือ การบริหารที่เราสามารถตรวจสอบได้ มีประสิทธิภาพและเป็นระบบที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วม โดยสามารถเสนอข้อเรียกร้องมีการรวมตัวของประชาชน กลุ่มมวลชนผู้ใช้แรงงานและองค์กรภาคเอกชน เพื่อเข้ามามีบทบาทในการติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินการทางการเมืองและการบริหารภาครัฐ ตลอดจนการประกอบธุรกิจเอกชน เพื่อให้เกิดความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน ซึ่งจะส่งผลให้ประชาชนโดยรวมและสังคมไทยเติบโตด้วยความแข็งแกร่ง สามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะช่วยให้ประเทศชาติมีความสงบสุขและพัฒนาอย่างรวดเร็วและยั่งยืนต่อไป

ปัจจุบันแนวคิดเรื่องธรรมาภิบาลได้มีบทบาทอย่างมากต่อหน่วยงานภายในประเทศ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เช่น กระทรวงศึกษาธิการได้จัดตั้งคณะทำงานส่งเสริมการบริหารสถานบันอุดมศึกษา ด้วยหลักธรรมาภิบาล ในขณะที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเองก็ได้เห็นความสำคัญของการสร้างให้เกิดระบบบริหาร การจัดการ และการกำกับดูแลกิจการที่ดีในบริษัทจดทะเบียนและองค์กรธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับตลาดทุนของประเทศ และ

ได้จัดตั้งคณะกรรมการเพื่อพัฒนาระบบการกำกับดูแลกิจการที่ดีในส่วนของภาครัฐนั้น ในระยะหลายปีที่ผ่านมารัฐบาลได้พยายามปรับตัวเข้าสู่ระบบธรรมาภิบาลอย่างเห็นได้ชัด เช่น การก่อตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น การปรับลดขนาดของหน่วยราชการ การปรับปรุงการบริหารให้มีคุณภาพ มีการบริการที่ประทับใจ ไม่เพ้อังค์รอกอกคน การรวมหน่วยงานภาครัฐกับภาคเอกชน การพัฒนาและคัดเลือกบุคลากรในองค์กรให้มีคุณภาพและผลงาน เป็นต้น สำหรับหลักการเรื่องธรรมาภิบาลก็ได้มีการกำหนดไว้ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 ดังนี้ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า โดยกำหนดให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่งกำหนดแผนโครงการเพื่อปรับปรุงงานในความรับผิดชอบให้สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาล และในปัจจุบันไม่ว่าหน่วยงานของภาครัฐและภาคเอกชน ต่างให้ความสำคัญกับหลักธรรมาภิบาล โดยได้นำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์กรในส่วนขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นก็เช่นเดียวกัน

การปกครองท้องถิ่นมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นการปกครองในระดับพื้นฐานทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจและการเมือง และเป็นการใช้อำนาจในการจัดสรรทรัพยากรในระดับท้องถิ่นและการดูแลแก้ไข ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่น การปกครองท้องถิ่นเป็นระบบการปกครองที่เป็นผลมาจากการกระจายอำนาจการปกครองของรัฐถ้ารัฐบาลกลางมอบอำนาจให้ท้องถิ่นในการปกครองตนเอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็จะสามารถจัดบริการสาธารณะให้ตรงกับความต้องการของประชาชนได้ดีกว่าการจัดบริการโดยส่วนกลาง ซึ่งการกระจายอำนาจปกครองเป็นวิธีการหนึ่งในการจัดปกครองประเทศที่รัฐมอบอำนาจการปกครองบางส่วนให้กับองค์กรอื่นนอกจากองค์กรของส่วนกลาง เพื่อจัดทำบริการสาธารณะบางอย่างโดยให้มีความเป็นอิสระในการดำเนินการ และไม่อยู่ในกำกับบัญชาของส่วนกลาง แต่จะอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของส่วนกลาง

องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้นเพื่อกระจายอำนาจจากรัฐบาล หรือส่วนกลางให้ประชาชนในตำบลเข้ามาดำเนินการแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของประชาชนและจากอดีตที่ผ่านมาได้มีการปรับเปลี่ยนปรับปรุงหลายครั้งเพื่อให้เกิดความเหมาะสมในการดำเนินงาน ปัจจุบัน

องค์การบริหารส่วนตำบล ได้พัฒนาปรับเปลี่ยนจากสภาตำบลตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และมีหน้าที่ข้อกำหนดที่ต้องทำปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลโดยยึดหลักนิติธรรม คุณธรรม มีความโปร่งใส และมีความรับผิดชอบ บริหารจัดการ และใช้ทรัพยากรที่มีอย่างจำกัด อย่างคุ้มค่า มีประสิทธิภาพ เปิดโอกาสให้ประชาชนใน轄ราชการส่วนท้องถิ่นมากขึ้น โดยกำหนดบทบัญญัติว่าด้วยการบริหารส่วนท้องถิ่นไว้ในหมวด 9 แต่ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา นับแต่พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พุทธศักราช 2537 บังคับใช้มา พบว่ามีปัญหาการร้องเรียนและตรวจสอบพบการทุจริตคอร์รัปชันหลากหลายรูปแบบ (ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท 0804.2/10392 ลงวันที่ 16 ตุลาคม 2550) ด้วยเหตุนี้ทำให้เกิดปัญหาขึ้นในการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเหตุให้การบริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นหย่อนประสิทธิภาพในการบริหารไม่สามารถพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้าตามเจตนารมณ์ของการกระจายอำนาจ ส่งผลให้สังคมเกิดความเคลือบแคลงใจในกระบวนการกระจายอำนาจ นอกจากนี้ปัญหาการทุจริต คอร์รัปชัน ความไม่โปร่งใสในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ไม่ได้ผ่านการร้องเรียน หรือไม่ได้รับความยุติธรรม ท้องถิ่นและองค์กรที่เกี่ยวข้องจะได้มีส่วนร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลโดยกำกับดูแล และสนับสนุนการปฏิบัติงาน องค์การบริหารส่วนตำบลจะเจริญก้าวหน้าตามเจตนารมณ์ของการกระจายอำนาจผลประโยชน์สูงสุดจะตกแก่ประชาชนทั่วไป (องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง, 2550 : 2)

ตามบทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลครอบคลุมหลายด้าน เช่น การดำเนินการตามอำนาจหน้าที่จะต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน โดยใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือหลักธรรมาภิบาล และคำนึงถึง การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล การจัดทำงบประมาณ การจัดซื้อ จัดจ้าง การตรวจสอบการประเมินผล การปฏิบัติงานและการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร การทำงานตามบทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล จึงมีความเกี่ยวข้องกับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนอย่างใกล้ชิด เพราะหน้าที่หลักขององค์การบริหารส่วนตำบล คือการบริหารประชาชน ดังคำกล่าวที่ว่ายึดมั่นธรรมาภิบาล บริการเพื่อประชาชน ประชาคมหมู่บ้านซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชนในแต่ละ

ชุมชน เป็นผู้ที่ใกล้ชิดกับประชาชนจะเป็นตัวจักรสำคัญที่จะทราบถึงความต้องการของประชาชน และทราบถึงปัญหาของประชาชน อย่งดีว่า ประชาชนเกิดปัญหาด้านใดบ้างและมีความต้องการในด้านใดบ้าง ประชาคมหมู่บ้านสามารถกล่าวถึงความต้องการของประชาชน เพื่อที่จะแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนได้อย่างถูกต้องตามความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง ซึ่งกรรมการชุมชนสามารถเป็นตัวแทนของประชาชนในแต่ละชุมชนได้เป็นอย่างดี

ผู้ศึกษามีความสนใจที่จะศึกษาถึงความคิดเห็นของประชาคมหมู่บ้านต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง เป็นการวางรากฐานสังคมประชาธิปไตยในอนาคตเพราะการสร้างสังคมประชาธิปไตยจะต้องเริ่มที่ประชาชนในแต่ละหมู่บ้าน ในแต่ละท้องที่ ผลจากการศึกษาครั้งนี้ผู้จัดทำจะนำข้อมูลให้หน่วยงานองค์การบริหารส่วนตำบลนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนา ให้มีประสิทธิภาพ และบังเกิดประสิทธิผลสูงสุดในการปฏิบัติงานต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาคมหมู่บ้านต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาคมหมู่บ้านต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำแนกประชาชนตาม ตำแหน่ง และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของประชาคมหมู่บ้านต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

ขอบเขตการวิจัย

การดำเนินการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดวิธีการศึกษาไว้ดังนี้

1. ประชากร (Population) ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ประชาคมหมู่บ้านซึ่งเป็นตัวแทนหมู่บ้าน ที่มีชื่ออยู่ตามทะเบียนราษฎรในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคามจำนวน 8 หมู่บ้าน จำนวน 80 คน

(ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2553)

2. กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ ประชาคมหมู่บ้านในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 8 หมู่บ้าน จำนวน 67 ครัวเรือน

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษาคั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น จากการศึกษาคั้งนี้ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยข้อคำถามได้ครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ของประชาคมหมู่บ้าน ประกอบด้วย ตำแหน่ง และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ ความคิดเห็นของประชาคมหมู่บ้านต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ใช้การวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด ข้อเสนอแนะของประชาคมหมู่บ้านต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1 . ประชากร (Population) ที่ใช้ในการศึกษา คั้งนี้ ได้แก่ ประชาคมหมู่บ้านซึ่งเป็นตัวแทนหมู่บ้าน ที่มีชื่ออยู่ตามทะเบียนราษฎรในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคามจำนวน 8 หมู่บ้าน จำนวน 80 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2553)

2. กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ ประชาคมหมู่บ้านในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 8 หมู่บ้าน จำนวน 67 ครัวเรือน

เครื่องมือการวิจัย

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับความคิดเห็นของประชาคมหมู่บ้านต่อการดำเนินงานตามหลัก

ธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล

2. กำหนดขอบเขตคำถามให้ครอบคลุม กรอบแนวความคิด วัตถุประสงค์ และองค์ประกอบที่ทำให้ทราบถึงความคิดเห็นของประชาคมหมู่บ้านต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล

3. นำร่างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไข และเสนอแนะปรับปรุง เพิ่มความเหมาะสมถูกต้องของแบบสอบถาม

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคณะกรรมการการค้นคว้าอิสระแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความครอบคลุม ความถูกต้องเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ความถูกต้องเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct validity) ความถูกต้องของชุดแบบสอบถาม (Format) และการใช้ภาษา (Wording) เพื่อให้ถูกต้องตามหลักวิชาเพิ่มความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม จะนำค่า IOC ที่มีค่าตั้งแต่ .67 ขึ้นไป ไปใช้ ซึ่งปรากฏว่าได้ 1 ทุกข้อ

5. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และนำเสนอคณะกรรมการควบคุมการค้นคว้าอิสระเพื่อขอความเห็นชอบอีกครั้งหนึ่ง

6. นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลอง (Try-out) กับประชาชนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 40 คน

7. นำค่าที่ได้จากการสอบแบบสอบถามหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา (Q-Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach พบว่าเท่ากับ .75 ขึ้นไป ใช้ ซึ่งปรากฏว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .95

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ส่งหนังสือแนะนำตัวศึกษาจากวิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พร้อมส่งแบบสอบถามด้วยตัวเอง โดยขอความร่วมมือให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม

2. เก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนจากกลุ่มตัวอย่างในเขต

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง ตามเวลาที่กำหนด พร้อมตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน จำนวน 67 ชุด เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้ศึกษาใช้โปรแกรมสำเร็จรูปจากคอมพิวเตอร์ในการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ
2. นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ลงรหัสตามแบบการลงรหัส (Coding from)
3. นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้วให้คะแนนแต่ละข้อจากอำนาจการจำแนกรายข้อในแบบสอบถาม ซึ่งกำหนดไว้ 5 ระดับ
4. นำแบบสอบถามที่ลงคะแนนเรียบร้อยแล้วไปประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ พร้อมทั้งกำหนดเกณฑ์การให้ความหมายค่าเฉลี่ย
5. กรณีแบบสอบถามตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ ผู้ศึกษานำข้อมูลทั้งหมดมาจัดให้เป็นระเบียบหมวดหมู่ โดยการจัดกลุ่มข้อความหรือประโยค (Grouping) ที่มีลักษณะหรือความหมายเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน และแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 67 คน พบว่า ตำแหน่งของประชาชนหมู่บ้านส่วนใหญ่คือ ตำแหน่งกรรมการ จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 82.09 รองลงมา คือ ประธาน/รองประธาน/เลขานุการ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 17.9 1
2. หมู่บ้านที่อาศัยอยู่ ของประชาชนหมู่บ้าน ซึ่งเป็นตัวแทนหมู่บ้าน ตามการกำกับดูแลขององค์การบริหารส่วนหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 8 หมู่บ้าน ดังนี้ หมู่ที่ 1 บ้านห้วยน้ำคำ หมู่ที่ 2 บ้านป่ากุง และหมู่ที่ 3 บ้านหนองคู หมู่บ้านละ 9 คน คิดเป็นร้อยละ 13.43 ส่วนหมู่ที่ 5 บ้านโคกสี หมู่ที่ 6 บ้านหนองปลิง หมู่ที่ 7 บ้านโนนสมบูรณ์ และหมู่ที่ 8 บ้านศรีวิไล หมู่บ้านละ 8 คน คิดเป็น

ร้อยละ 11.93

3. ระดับความคิดเห็นของประชาชนหมู่บ้าน ต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 3 ด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการดำเนินงานตามหลักคุณธรรม ด้านการดำเนินงานตามหลักนิติธรรม และด้านการดำเนินงานตามหลักการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับปานกลางตามหลักความรับผิดชอบ ด้านการดำเนินงานตามหลักความโปร่งใส และด้านการดำเนินงานตามหลักความคุ้มค่า

4. เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนหมู่บ้านต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามตำแหน่ง และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ ผลการศึกษาพบว่า

4.1 ประชาชนหมู่บ้านที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็น ต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยไม่แตกต่างกัน

4.2 ประชาชนหมู่บ้านที่มีที่อาศัยอยู่ต่างกัน มีความคิดเห็น ต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05

5. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนหมู่บ้านต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม คือควรจัดงบประมาณสำหรับโครงการที่มีความจำเป็นต่อประชาชนด้วยความประหยัด ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถได้วิพากษ์วิจารณ์ กฎ ระเบียบ ข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบล ประชาชนสามารถตรวจสอบการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลได้อย่างสม่ำเสมอ ควรแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นด้วยความเอาใจใส่ ควรมีการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับประชาชน

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีประเด็นสำคัญนำมาอภิปรายผล ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ความคิดเห็นของประชาชนหมู่บ้านต่อ

การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับปานกลาง

ผลการศึกษา พบว่า ความคิดเห็นของประชาคมหมู่บ้านต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ทั้งนี้อาจ เพราะว่า องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิงได้ดำเนินการหลายด้านที่ได้ผลอยู่ในระดับปานกลาง เช่น ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านความโปร่งใส และความคุ้มค่า หรือด้านที่อยู่ในระดับมากก็มีค่าเฉลี่ยที่ไม่สูงนัก พิจารณาได้จากตารางที่ 3 หรือหากพิจารณาในรายชื่อของด้านความโปร่งใสก็พบว่า มีหลายข้อ 10 11 และ 12 ที่มีค่าเฉลี่ยปานกลาง หรือในด้านหลักนิติธรรมที่มีค่าเฉลี่ยโดยรวมมาก แต่เมื่อพิจารณารายชื่อยังพบว่า มีถึง 2 ข้อที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิงยังทำได้ในระดับปานกลาง คือ แผนการปฏิบัติงานชัดเจน และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบอบต. มีแผนการปฏิบัติงานชัดเจน และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ และมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข่าวสารราชการข้อบัญญัติ อบต. และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิหน้าที่ของประชาชน จึงทำให้ประชาคมหมู่บ้านมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับ เฉลิมชัย สมท่า (2547 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาสภาพการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัด เลย เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าเป็นผู้บริหารสถานศึกษาใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับ “มาก”

สมมติฐานที่ 2 ประชาคมหมู่บ้านที่มีตำแหน่ง และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่แตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกัน ผลการศึกษาพบว่า

1. ประชาคมหมู่บ้านที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ตำแหน่งแต่ละตำแหน่งต้อง

ปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับและเงื่อนไขเดียวกัน โดยมีมาตรฐานการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลเหมือนกัน พร้อมกับลักษณะการทำงานเป็นการทำงานของบุคลากรที่ต้องทำร่วมกันผลภาพรวมจึงไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ไม่มีผลการศึกษาสอดคล้องหรือไม่สอดคล้องที่ใช้ตำแหน่งเป็นตัวแปรอิสระ

2. ประชาคมหมู่บ้านที่มีหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า หมู่บ้านมีความแตกต่างกันในพื้นที่ ขนาดหมู่บ้าน จำนวนประชากรและครัวเรือน การรับรู้ข้อมูลประชาสัมพันธ์ ฐานคะแนนเสียงของการเมืองท้องถิ่น การจัดทำแผนงบประมาณหรือความใกล้ชิดขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ อาจมีผลทำให้เกิดความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลที่แตกต่างกันได้

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 67 คน พบว่า ตำแหน่งของประชาคมหมู่บ้านส่วนใหญ่คือ ตำแหน่งกรรมการ จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 82.09 รองลงมา คือ ประธาน/รองประธาน/เลขานุการ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 17.9 1

2. หมู่บ้านที่อาศัยอยู่ ของประชาคมหมู่บ้าน ซึ่งเป็นตัวแทนหมู่บ้าน ตามการกำกับดูแลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 8 หมู่บ้าน ดังนี้ หมู่ที่ 1 บ้านหัวนาคำ หมู่ที่ 2 บ้านปากงู และหมู่ที่ 3 บ้านหนองคู หมู่บ้านละ 9 คน คิดเป็นร้อยละ 13.43 ส่วนหมู่ที่ 5 บ้านโคกลี หมู่ที่ 6 บ้านหนองปลิง หมู่ที่ 7 บ้านโนนสมบุญ และหมู่ที่ 8 บ้านศรีวิไล หมู่บ้านละ 8 คน คิดเป็นร้อยละ 11.93

3. ระดับความคิดเห็นของประชาคมหมู่บ้าน ต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 3 ด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการดำเนินงานตามหลักคุณธรรม ด้านการดำเนินงานตามหลักนิติธรรม และ

ด้านการดำเนินงานตามหลักการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการดำเนินงานตามหลักความรับผิดชอบ ด้านการดำเนินงานตามหลักความโปร่งใส และด้านการดำเนินงานตามหลักความคุ้มค่า

4. เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาคมหมู่บ้าน ต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามตำแหน่ง และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ ผลการศึกษาพบว่า

4.1 ประชาคมหมู่บ้านที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็น ต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยไม่แตกต่างกัน

4.2 ประชาคมหมู่บ้านที่มีที่อาศัยอยู่ต่างกัน มีความคิดเห็น ต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05

5. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาคมหมู่บ้าน ต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม คือควรจัดงบประมาณสำหรับโครงการที่มีความจำเป็นต่อประชาชนด้วยความประหยัด ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถได้วิพากษ์วิจารณ์ กฎ ระเบียบ ข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบล ประชาชนสามารถตรวจสอบการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลได้อย่างสม่ำเสมอ ควรแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยความเอาใจใส่ ควรมีการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับประชาชน

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้

จากการศึกษาความคิดเห็นของประชาคมหมู่บ้าน ต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคามผู้ศึกษาสามารถเสนอแนะได้ดังนี้

1. ควรมีการส่งเสริมหลักธรรมาภิบาลในทุกด้านให้มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการดำเนินงานตามหลักความโปร่งใส การดำเนินงานตามหลักความรับผิดชอบ และการดำเนินงานตามหลักความคุ้มค่า

2. องค์การบริหารส่วนตำบลควรเปิดโอกาสให้ประชาชน

สามารถได้วิพากษ์วิจารณ์ กฎ ระเบียบ ข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบล

3. องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดโครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมสำหรับประชาชน

4. องค์การบริหารส่วนตำบลควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้รับรู้การดำเนินงานและข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลอย่างสม่ำเสมอและเป็นประจำ

5. องค์การบริหารส่วนตำบลควรให้ประชาชน องค์การต่าง ๆ ในชุมชนเข้าร่วมในการตรวจสอบการดำเนินงานและการติดตามประเมินผลงานของหน่วยงาน

6. ด้านการดำเนินงานตามหลักความคุ้มค่า องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดงบประมาณสำหรับโครงการ ที่มีความจำเป็นต่อประชาชนด้วยความประหยัด ควรดำเนินงานตามแผนพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ ควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่ พนักงานตามความจำเป็น และเหมาะสมกับขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล ควรมีมาตรการในการประหยัดการใช้พลังงาน และควรยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารงาน โดยทำโครงการที่เกิดประโยชน์ต่อประชาชน

7. องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข่าวสารราชการข้อบัญญัติ อบต. และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิหน้าที่ของประชาชน

8. องค์การบริหารส่วนตำบลควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้รับรู้การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอย่างโปร่งใส

9. องค์การบริหารส่วนตำบลควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมฟังการประชุมของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

10. องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการบันทึกเรื่องร้องเรียน และมีกรรายงานผลการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนนั้นให้กับประชาชนหรือผู้ร้องเรียน

11. องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีวัสดุอุปกรณ์ให้เหมาะสมกับภารกิจของตนให้มากกว่านี้

12. ด้านการดำเนินงานตามหลักความรับผิดชอบ องค์การบริหารส่วนตำบลควรแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยความเอาใจใส่ ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลควรดำเนินงานตามนโยบายที่ได้แถลงต่อประชาคมหมู่บ้าน และควรมีกลองรับข้อคิดเห็น ข้อร้องเรียนไว้ให้กับประชาชนได้แสดงความคิดเห็นและนำข้อเสนอแนะต่าง ๆ

13. องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดงบประมาณสำหรับ

โครงการที่มีความจำเป็นต่อประชาชนด้วยความประหยัด

14. องค์การบริหารส่วนตำบลควรเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถได้วิพากษ์วิจารณ์ กฎ ระเบียบ ข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบล

15. องค์การบริหารส่วนตำบลควรเปิดโอกาสประชาชนสามารถตรวจสอบการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลได้อย่างสม่ำเสมอ

16. องค์การบริหารส่วนตำบลควรแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยความเอาใจใส่

17. องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับประชาชน แผนพัฒนาสามปี ผลการดำเนินงานของ อบต.ในรอบปี และ

18. ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลควรดำเนินงานตามนโยบายที่ได้แถลงต่อประชาชน

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ยุภาพร ยูภาส ประธานกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ อาจารย์สิทธิพร สุนทร กรรมการสอบการค้นคว้าอิสระขอขอบพระคุณอาจารย์ ดร.วัชรินทร์ สุทธิชัย ที่ให้ความเมตตาตรวจสอบแก้ไขและแนะนำสิ่งดีเป็นประโยชน์ในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

เอกสารอ้างอิง

การส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, กรม. (2547). **รายการข้อร้องเรียนท้องถิ่น**. องค์การปกครองส่วน กรุงเทพฯ : กองบริหารการปกครองส่วนท้องถิ่น, กรม.

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์.(2541). “ธรรมนูญการเมือง บทบาทภาคีเมือง,” **สารวุฒิสภา**.

เจริญ เจษฎาวัลย์. (2545). **การวางมาตรฐานธรรมาภิบาล**. กรุงเทพฯ : พอติ

เฉลิม เทียงสงค์.(2549). **การศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2**. วิทยานิพนธ์ คุรุศาสตร์มหาบัณฑิต มหาสารคาม : มหาวิทยาลัย

ราชภัฏมหาสารคาม.

ชาติชาย นรเศรษฐ์วารณ.(2545). **ธรรมาภิบาลในความหมายภาครัฐ เอกชน และประชาชน : กรณีโครงการโรงไฟฟ้าพลังความร้อนถ่านหิน “หินกรูด”**. วิทยานิพนธ์ รัฐศาสตร์มหาบัณฑิต กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ธงชัย สันติวงษ์. (2537). **องค์การและการบริหาร**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

ธีรยุทธ บุญมี. (2541). **ธรรมนูญแห่งชาติ ยุทธศาสตร์กฎหมายประเทศไทย**. กรุงเทพฯ : สายธาร.

นพพล สุรนาครินทร์. (2547). **การนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลตามทัศนะของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์ รัฐศาสตรมหาบัณฑิต เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

นันทพล พงศธรวิสุทธิ. (2548). “**บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลกับการสร้างระบบการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล ในจังหวัด เชียงใหม่**”. วิทยานิพนธ์ รัฐศาสตรมหาบัณฑิต เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

บุษบง ชัยเจริญวัฒน์ และบุญมี ลี. (2544). **รายงานการวิจัย เรื่อง ตัวชี้วัดธรรมาภิบาล**. กรุงเทพฯ : สถาบันพระปกเกล้า.

ประมวล รุจนเสรี. (2542). **การบริหาร-การจัดการที่ดี (Good governance)**. กรุงเทพฯ : กองบริหารการปกครองส่วนท้องถิ่น.

พงษ์ไพบุลย์ ศิลาวะชัย.(2528). **ความคิดเห็นของประชาชนในเมืองต่อสวนสาธารณะ : ศึกษาเฉพาะผู้มาใช้สวนสาธารณะในกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล.

พระมหาสนธยา ชาเสน. (2547). **ทัศนคติของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดมุกดาหาร ต่อการปฏิรูปการเมืองตามแนวคิดธรรมาภิบาล**. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต กรุงเทพฯ : มหบัณฑิตมหาวิทาลัยเกริก.

ยุคศรี อาริยะ. (2546). “โลกาภิวัตน์ กับ Good governance,” **ธรรมาภิบาลกับคอร์ปชั่นในสังคมไทย**. หน้า 41-48.

กรุงเทพฯ : สถาบันวิจิตรศิลป์

ราชการส่วนตำบล, กอง.(2545). **ข้อมูลสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปี 2545**. กรุงเทพฯ : กองอาสา
รักษาดินแดน.

วรทัต ลัยนันทน์. (2545). **การมีส่วนร่วมการปกครองท้องถิ่น
อบต**. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ.

สุวกิจ ศรีปัดถา. (2546). **การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของ
สถาบันอุดมศึกษา ศึกษาเฉพาะกรณีสถาบันราชภัฏ
มหาสารคาม**. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม.

ฉลองนพ อัมพรรัตน์ . (2520). **การปฏิบัติงานตามหลักธรรมา
ภิบาลของเทศบาลในเขตอำเภออมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์**.
วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต
มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

Dunaan Ceoffrey. (1981). **Micchell. A New dictionary
of Sociology**. London Roulle & Kegen Pual.

Good, C.V. (1973). **Dictionary of Education**. New York
: McGraw-Hill.

Hilgard, Ernest R. (1964). **Introduction to Psychology**.
New York : John Wiley and Sons.

Kokpol, Blair J. (1989). **Introduction to Behavioral
Science for Business**. New York : John Wiley
And Sons.

Kolasa, B.J. (1969). **Introduction of Behavioral Science
for Business**. New York : John Wieleysand Sons.

Remmer, H.H. (1954). **Introduction to Opinion and
Attitude**. New York : Haper.

Webster's Noah. (1983). **Webster's New Twentieth
CountryDictionary of the English Language,
Unabridged**. New York : Simon and Schuster.